

PISMO MŁODZIEŻY HARCERSKIEJ Wychodzi 10-go i 25-go
każdego miesiąca

Na jubileusz Pana Prezydenta R. P.

Serdeczne uczucia głębokiego przywiązania wiążą młodzież harcerską z jej Protektorem, Prof. I. Mościckim, Prezydentem R. P. Tradycje powstańcze Jego rodziny, Jego piękna młodość, Jego wytrwała i pełna zaparcia się siebie praca na polu nauki i spraw narodowych czynią z czcigodnej postaci Prezydenta R. P. żywy ideał człowieka, do którego zdąża każdy harcerz.

W dniu 3 czerwca Harcerstwo wraz z całym społeczeństwem święciło dziesięcioletni Jubileusz Pana Prezydenta. Z okazji tej Przewodniczący Z. H. P., dr. M. Grażyński wygłosił przez radio bardzo piękną gawędę, której fragment przytaczamy:

...Wiedziecie przytem harcerki i harcerze, że Pan Prezydent jest wielkim i serdecznym przyjacielem młodzieży, a w szczególności serdecznym opiekunem naszej organizacji harcerskiej. Kiedyśmy rok temu organizowali nasz Jubileuszowy Złot w Spale i zwrócili się z prośbą do Pana Prezydenta o udzielenie nam miejsca w lasach spalskich, uzyskaliśmy nie tylko zgodę, ale i najżyczliwszą pomoc i zainteresowanie się. Gościliśmy Naszego Kochanego Protektora nieraz na swych obozach. Widzieliśmy Go na otwarcu naszego Złotu w Spale. Ale to przecież nie wszystko jeszcze. Ileż to razy, kiedy zdawałem raport jako Wojewoda — zapytywał się Pan Prezydent o wyniki pracy na odcinku harcerskim. Mogę Wam zdradzić nawet tajemnicę: Pan Prezydent ma nie tylko zaufanie do naszej ideologii, programu i metod, ale wyraził nadzieję, że harcerstwo przygotowuje polską młodzież do dobrej i rzetelnej

służby Polsce, że z jego właśnie szeregów będą wychodzić ludzie, umiejący nie tylko głosić miłość ojczyzny, ale i dobrą dla niej wykonywać robotę. Kiedyś na Zameczku we Wiśle mówił do mnie Pan Prezydent: „Tylko się niczem nie zrażajcie. Chciałbym, by harcerstwo jaknajlepiej się rozwijało. Może liczyć na moją opiekę. Ważne jest bardzo, byście wzrastali nie tylko ilościowo, ale byście jakościowo pogłębiali pracę. Aby to osiągnąć, trzeba mieć dobrych kierowników, dobrych instruktorów i to w liczbie takiej, jaka powinna odpowiadać liczbie zorganizowanej młodzieży. Co robicie — robcie dobrze i dokładnie. Młodzież polska jest materiałem dobrym i podatnym na zorganizowany wpływ wychowawczy. Tkwi w niej dużo pięknych i wartościowych pierwiastków. Trzeba je utrwalić i rozwinąć. Tego bowiem potrzebuje Polska. Problem młodzieży w Polsce dzisiejszej uważam za jedno z najdonioślejszych zagadnień. Od tego bowiem dobrego rozwiązania zależy przyszłość naszego Państwa. Harcerstwo ma wielkie zatem przed sobą zadania. Mam to przekonanie, patrząc na dotychczasowe wyniki, że harcerstwo posiada dane do wypełnienia tych zadań.”

Tak mówił o harcerstwie i jego roli Najwyższy Włodarz Rzeczypospolitej, Prezydent Ignacy Mościcki, Protektor Związku Harcerstwa Polskiego. Ruch nasz ma wytyczone jasno cele, a chce dać Polsce „mocnych ludzi”, którzyby umieli hasła realizować w działaniu, którzyby umieli jednostkowo i zbiorowo prowadzić Polskę wzwyż. Niech wzorem obywatelskiej pracy i czynnego patriotyzmu będzie dla nas postać wielkiego i kochanego przez nas Protektora...

NERO

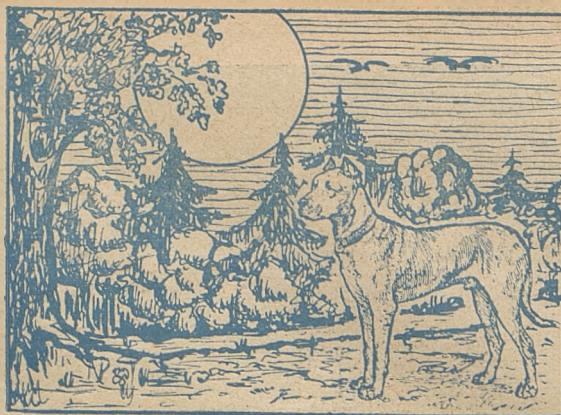
Co tu dużo mówić. Nie miał niczego w swem życiu, co by mogło tworzyć wątek jakiegś bohaterskiej powieści. Już same okoliczności, w których przyszedł na świat, wróżyły mu raczej spokojny i pogodny żywot wśród małych radości, czy klęsk. Nie szumiała przy jego urodzinach tajemnicza puszcza, nasiąkła czarem możliwości wszelkich przygód, rozbrzmiewająca śpiewem ptactwa, czy dysząca przytąjonym, przyziemnym, groźnym pogłosem toczącej się w jej wnętrznościach walki o byt. Marzeń pierwszych jego snów nie maciło wycie zgłodniałych wilków. Wręcz przeciwnie. Na głowę jego i dwóch braci sypały się białe jak śnieg płatki kwiatów gruszy, a ciepło wiosennego słońca napełniało jego psią duszę przeświadczeniem, że świat jest piękny i dobry i, że warto się było urodzić. Dlaczego nazwano go imieniem krwiożerczego kamedianta na cesarskim, rzymskim tronie — nie wiadomo. Może za często w młodości pokazywał białe kły. Nero nie znosił bowiem fizycznych skarceń. I to zostało mu do końca życia. Miał charakter, ujawniający się w posłuszeństwie z miłości, a nie z obawy przed biciem, na które zawsze odpowiadał atakiem wobec obcych, odmową jedzenia lub zbiegostwem nieraz na kilka dni wobec bliskich sobie przyjaciół.

Liczył pół roku, kiedy wszedł w nasz dom. Zapowiadał się odrazu doskonale. Ustalonym od wieków zwyczajem psów obwahał wszystkich i wszystkich. Wiedział, że zostaje, że dom nasz będzie jego domem. Toteż kiedy pierwszy raz patrzyłem w jego błyszczące młode oczy, głaszcząc jego złotawą sierść na głowie, odpowiedział mi przyjaznym ruchem ogona i położeniem swej łapy na kolanie. Przypadliśmy sobie z miejsca do serca. Został na długie lata mým wiernym towarzyszem na wakacyjnych wędrowkach, oraz groźnym przyjacielem o olbrzymim wzroście i niepospolitej sile.

Nie miał — jak wspominałem — warunków do burzliwego życia Micka z Mórz Południowych, lub do epickich zmagania z losem na wzór pobratymców z nad rwącego Jukonu. Był jednak bezspornym królem psów w promieniu całodziennego biegu charta. Nie miał równego sobie w całej okolicy ani co do budowy, ani co do siły i zdolności ataku, ani wręczcie co do godności swych wystąpień w odniesieniu do najzjadlejszych członków psiej rasy. Obszczekiwany przez sforę kundli wiejskich przeżył się w sobie, obwahał spokojnie drzewa, wyrzucał tylnymi nogami ziemię, a do krwawej rozprawy brał się dopiero w wypadku bezpośredniego ataku. Do starć dochodziło nieraz. Może to była likwidacja pewnych zadrażnień z psich weseł, z których wracał Nero nieraz z nadszarpiętym uchem, ale z triumfującą zawsze postawą.

Miał jednak swoje psie figle i nienawiści. W pierwszych latach nie przepuścił żadnemu wozowi, przyczem miał dowcipny sposób hamowania przez zapalczywe ciągnięcie sznura hamulcowego. Kończyło się to nieraz srogą awanturą chłopską. W szal wpadał na widok kota lub zająca, którego ścigał z tem większym zapałem, im mniej miał szans ze względu na ciężar swego rosnącego ciała.

Jeżeli jednak dziś na jego temat piszę, to dlatego, że był w nim jakiś tajemniczy, głęboki sentyment, tęsknota za czemś nieuchwytnym i nieprzeciętną inteligencją, malująca się w rozumnych oczach. W czasie wakacyj nie odstępował mnie na krok, czyhając niejako na każdy spacer, czy dalszą wędrowkę. Nigdy się przytem nie znudził. Nieraz przeciw godziny całe spędzałem w cieniu lip, pachnących kwieciami i grających delikatną, subtelną melodią niezliczonych pracowitych pszczoł. Czytałem, lub medytowałem nad najistotniejszymi problemami życia i bytu, oblegającymi mój młodociany umysł, niepokojącymi duszę. Nero przeszukiwał wtedy troskliwie nieskoszone jeszcze łany zbóż, lub węszył za kretami i myszami polnemi. Znużony upałem i gonitwą kładł się obok, opierał o mą nogę swój piękny łeb i spoglądając na mnie rozmiłowanymi

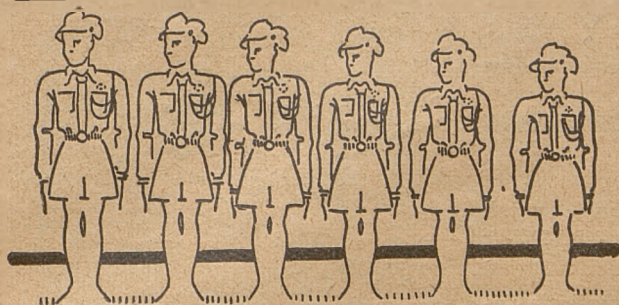

oczami, czekał cierpliwie na znak. A zdolny był z uczucia ważyć się i na poświęcenie. Nie lubił n. p. wody i kąpieli. Kiedy przeprowałem się przez rzekę, nieszczęśliwy Nero wyszukiwał nawet odległe kładki, by się przez nie przeprawić, a nie narazić się na zmożenie łap. A jednak przewycięzał swój wodowstręt i rzucał się po rozpaczliwym szczekaniu do wody, by mnie ratować od utonięcia, które niekiedy symulowałem, chcąc wypróbować jego dobre serce. Kiedyś po takiej zmyślonej przygodzie wydostali się na brzeg, nie było końca radości w okólnem bieganiu i wesołem poszczekiwaniu. Nie wolno było nikomu na mnie ręki podnieść. Jeżyła mu się bowiem sierść i podnosiły czarne wargi, z poza których błyskały wspaniałe, niepokojące białe kły. Czytałem kiedyś historię terriera irlandzkiego Micka, który tem się odznaczał, że śpiewał. Mój Nero śpiewać nie umiał, ale zato rozumiał wszystko, co się do niego mówiło, a czasem męczył się poprostu, jakby chciał mi opowiedzieć o swej radości, swych pragnieniach lub drobnych zmartwieniach. Przechylał wtedy głowę, nerwowo dreptał, zmieniał wyraz oczu i dziwnie jakoś poszczekiwał.

Tęsknica opadała go w księżycowe noce; przysiadła wtedy w sadzie między olbrzymią gruszą i jabłonią, lub naprzeciw brzozy i żałośnie zawodził, wpłatając swój psi lament w chór rozekłanych psów wiejskich. Czasem dolał zdaleka smętny głos okaryny, nagły krzyk ludzki, lub turkot jadących wozów. Białe ściągły chałup wiejskich błyszczały w poświacie. Drzewa rzucały miękie w rysunku cienie, a na wypolerowanych liściach pełgały iskry promieni. Nero wyplakiwał tkwiącą w nim tęsknotę za czemś wyższem, może za tą ludzką mową, którą rozumiał, ale nie mógł w niej wypowiedzieć swej miłości do mnie, do cudownej księżycowej nocy, do tej zgrai wtórujących mu braci.

Rozumiał przytem swe obowiązki. Chciał być pożyteczny. Stróżował doskonale i nie dał się brać na żadne smakołyki. A, że był silny, jak sto wilków — bezpieczeństwo domu i otoczenia było najzupełniej pewne pod jego strażą. Niektóre zagadnienia sam widocznie przemyslał i doszedł do niezawodnych metod postępowania. Mógłbym wiele przytoczyć przykładów, ale wystarczy dla ilustracji jeden. Siostra moja prowadziła sklep na wsi. Otóż w czasie obiadu Nero zostawał sam jeden w sklepie. O przybyciu klientów zawiadomiał dzwonek, alarmujący w chwili otwarcia drzwi. Oczywiście siostra zazwyczaj nie przerywała sobie obiadu tak, że klient dłużej nieraz czekał w sklepie. Dopóki zachowywał się biernie, wszystko było w porządku, a Nero — leżący na podłodze albo pozornie spał, albo oganiał się od natrętnych much, albo nadstawiał nosa na idące ku niemu nieraz smaczne zapachy z kuchni. Pierwszy jednak ruch obcego w kierunku jakiegokolwiek towaru powodował błyskawiczny skok Nerona i przytrzymanie klienta aż do chwili przybycia kogoś z domowników. Nie potrzebuje zaznaczać, ile było nieraz strachu i krzyku przerażonego gościa, któremu zresztą nigdy nie poważnego się nie stało. Nero bowiem przezornie przytrzymywał zębami ubranie, a nie gryzł w takim wypadku. Nikt go tego nie uczył, a zatem sam wpadł na taki pomysł ochrony majątku swej pani. (Dok. na str. 123.)

Czuwający Bracia

VII.

...A w Zielone Świąta odbędą się ćwiczenia całego hufca... powiedział im już dawno Janek. Było to na jednej ze zbierek styczniowych, kiedy wspólnie obgadywali program pracy zastępu na cały rok.

Przyjęli to do wiadomości bez wielkiego entuzjazmu — jakże tu przejmować i zachwycać się czymś, co będzie dopiero za długie pięć miesięcy.

Tymczasem Zielone Świąta pojawiły się tak szybko i niespodzianie, że aż ich wszystkich zatkało. W poniedziałek spojrział Kazek na kalendarz i prawie że przerażony krzyknął do Zygmunta:

— Człowieku, ty wiesz, że za tydzień już Zielone Świąta?

— No to co?

— No to właśnie to, że na Zielone Świąta zapowiedziane są ćwiczenia hufca.

— Zupełnie mi to z głowy wyleciało. Trzeba będzie się nagwałt zabrać do roboty.

I zabrali się do roboty. Codziennie rano o pół do siódmej chodzili na długi wał nad rzeką i zawzięcie sygnalizowali. Semaforem i Morse'm. W sobotę rano skonstatowali, że w całym hufcu napewno żaden zastęp tak dobrze nie wywija chorągiewkami, jak oni.

Urządzili powtórkę pionierki, terenoznawstwa, bo przecież nigdy niewiadomo, co może się na takich ćwiczeniach przydać.

W sobotę po południu doszła ich pocztą pantoflową wieść, że trzeba będzie zdobywać sztandar, broniony przez mnóstwo ludzi.

Postanowili i przyrzekli sobie święcie, że choćby nie wiem co stanęło im na przeszkodzie — sztandar muszą zdobyć.

O godzinie 9-ej wieczorem łącznik przywiózł z Komendy Hufca żółtą kopertę z tajemniczym napisem: „Otworzyć jutro o 6.55 rano“.

Janek naznażył zbiórke na 6.45 i rozeszli się wszyscy do domów.

(Nie trzeba Wam opowiadać, jak wygląda wieczór przed pójściem na wycieczkę, wszyscy doskonale to znacie — co chwilę stuka się paznokciem w szkiełko barometru, co chwilę wygląda się przez okno, aby zobaczyć, czy księżyc nie ubrał lisiej czapy, a potem idzie się wcześniej spać, aby co chwilę ze strachem budzić się i stwierdzać, czy się przypadkiem nie zasnęło.)

Nero.

(Dok. ze str. 122.)

Zginął tragicznie w najpiękniejszym wieku. Może i lepiej. Nie stracił bowiem do ostatnich chwil swego życia niczego z swej fizycznej i moralnej sprawności. Pogrzebaliśmy go w cieniu tej gruszy, której kwiaty sypały się swego czasu na jego piękny łeb.

Wspominam cię do dziś, mój wierny i oddany przyjacielu, towarzyszu młodych wędrówek, boś mię darzył swą czystą i bezinteresowną miłością. Schodziliśmy razem wszystkie łąki nad Rudą i Lipnicą, wszystkie nadrabeczskie zarośla i pobliskie lasy. Czuliśmy się nieodłączną cząstką tej cudownej przyrody, której piękno chłoniliśmy w beztroskiej radości najmłodszych naszych dni.

Dr. Michał Grażyński.

„Od wylotu Alei Kwietnej posuwać się marszem ubezpieczonym w kierunku południowo-wschodnim i zabiwakować w miejscu, oznaczonym na szkicu. O zabiwakowaniu zameldować komendzie ćwiczeń.“

— No jak dotychczas, to nie trzeba Napoleona, aby wykonać ten rozkaz — skonstatował z niewzruszonym spokojem i sceptycyzmem Zygmunt. — Żał mi tylko tego codziennego wstawania o 6-ej rano i męczenia sobie rąk godzinne machaniem chorągiewkami.

— Nie gadaj, nie gadaj, bo jeszcze ktoś pomyśli, że naprawdę tego żałujesz — powiedział Janek.

Wyszli za miasto. Teren, którym się posuwali, zarosnięty był młodemi świerkami, gdzieśgdzie wystrzelała ku niebu brzoza wysoka, lub sosna z uschniętym wierzchołkiem. Rozłożyli obóz przy skrzyżowaniu polnych dróg, niedaleko źródła. Urządzili go, jak się patrzy: wytoczyli linję zbiórki, wybudowali cudowne palenisko, Janek wystawił czujki i posłał do Komendy łącznika. W ciągu najbliższej godziny zjawił się na biwaku druh hufcowy.

Weszył wszędzie, zaglądał w każdą dziurę. Wszystko jednak było w najlepszym porządku, aż do woreczków w plecachach włącznie. Uśmiechnął się z poza okularów, coś tam z zadowoleniem mruknął pod nosem i poszedł.

Kucharzem był Kazek. Obiad więc musiał się udać. Była zupa pomidorowa i dużo, dużo makaronu z masłem. Już wszyscy poukładali się wygodnie gębami do słońca, kiedy nagle wpadł do obozu zziębnięty łącznik Komendy i wręczył Jankowi kartkę papieru.

„Alarm! Zlikwidować w jaknajszyszym tempie biwak i wycofać się na linję lasu. Punktualnie o godz. 3-ej rozpocząć podchodzenie. Na stanowisku komendy ćwiczeń znajduje się sztandar, który należy zdobyć.“

W pięć minut później nie zostało po biwaku żadnego śladu — tylko zgnieciona trawa zaczęła się zwolna podnosić. Czuwający bracia wycofywali się na wyznaczone stanowisko.

Jak dotychczas wiodło im się doskonale. Taki dzień można tylko zakończyć zdobyciem sztandaru.

Duża wskazówka posuwa się ku górze. Jeszcze dwie minuty, jeszcze jedna... już!

Niewiadomo, gdzie czatuje ukryty wróg, niewiadomo, która gałązka zachrząści pod nieostrożną stopą. Trzeba zamienić się w węża i oczu od orla pożyć.

Posuwają się naprzód. Nagle kładzie im się droga przez szlak. Szeroka, piaszczysta droga leśna. Trzeba ją przejść skokami, pojedynczo. Ostatni przejdzie ją Janek — jest wysunięty daleko na lewym skrzydle. Czekają zbyt długo na niego — co tam się stało.

— Ku ku! Ku ku! Ku ku!

Janek zwołuje do siebie cały zastęp. Skradają się w kierunku jego wołania.

Na środku drogi, za jej skretem stoi wóz, silnie pochylony naprzód.

— Słuchajcie! Wiozą chorego do miasta, złamała się przednia oś wozu. Musimy w jakiś sposób przetransportować chorego do szpitala — szybko wyrzucił z siebie Janek.

— Janku, co to znaczy, musimy przecież sztandar zdobyć. Zaraz po ćwiczeniach wrócimy tutaj i zdążymy jeszcze zawieźć chorego. To niedługo potrwa, zobaczysz!

— Przecież sztandar musi być nasz! Przyrzekliśmy sobie, że go zdobędziemy, więc jakże?

Janek objął ich wszystkich wzrokiem:

— Chłopcy, oprzytomnijcie u licha! Co się z wami stało? Chcecie zabawę stawiać przed harcerską służbą?

Spojrzeli po sobie zawstydzeni. Szybko i bez słowa zbudowali nosze.

I jakoś im nie było żal, że nie zdobyli sztandaru.

(C. d. n.)

WYSPA GROZY

(Za zezwoleniem Redakcji „The Scout“ z ang. E. sk.).

Nadechodzili. Kara szedł przodem, niosąc w ręce strzelbę. Hargen szedł również ze strzelbą. Teraz już nie ulegało wątpliwości, że byli zdecydowani na wszystko, wrzucił Tom unikał śmierci w stawie. Gdy zobaczyli ubranie na brzegu, rozjaśniły się im twarze uśmiechem.

— Bardzo dobrze — wykrzyknął Kara — on kai, kai. Barakuda — dobra ryba!

— Mówiłem, że dobra — zgodził się Hargen. Teraz ją trzeba będzie stąd wypuścić, bo jak tu przyjadą, będą wszystko badać.

Zabrali ubranie Toma i oddalili się szybko.

Perły.

Ukryty za szalase na plantacji widział Tom jak Hargen i Kara weszli do budynku, zabawili tam chwilę i wyszedłszy skierowali się w stronę laguny. Gdy się już oddalili znacznie, wbiegł szybko do domu, ubrał się w swoją garderobę, porzucał niedbale w holu i poszedł do pokoju Hargena. Pierwszym przedmiotem, który rzucił się mu w oczy, była duża, okuta żelaznami obciążona skrzynia. Wyważył z trudem skobel i zaczął grzebać w kupie brudnych łachmanów. Na dnie skrzyni znalazł nieduże blaszane pudełko z sucharów, które kryło niewielkie zielone zawiniątko. Rozerwał je nerwowo i przez chwilę nie wierzył oczom. Było tam kilkanaście wspaniałych, dużych pereł i wielka ilość mniejszych. Wszystko razem napewno wartości kilku tysięcy funtów. Oni to byli powodem śmierci wuja i zamachu na jego życie. Widocznie wuj przed niedawnym czasem wykrył złóżę ostrzyg i przekonał się, że zawierają perły zaalarmował go, żeby przybył. Bandyci musieli o tem wiedzieć, bo przecież sam wuj ani nie mógł łowić ani oczyszczać muszli. Dlaczego jednak nie uciekli zaraz z perłami po śmierci kapitana Burgesa? Zapewne, nie spodziewali się, że Tom tak szybko przybędzie, ale i tak przecież mogli byli już wyspę opuścić. Tom schował szybko perły do kieszeni i wybiegłszy z domu skierował się w tę stronę laguny, gdzie udali się dwaj ponury przyjaciele. Zauważył, że laguna jest tu coraz płytsza, tutaj więc musiało być złóżę ostrzyg. Okropna woń wkrótce potwierdziła jego domysły, a gdy podszedł bliżej, zobaczył, że Hargen i Kara pochyleni nad szeregiem kilka dni zapewne temu wyciągniętych ostrzyg, które rozkładały się na wybrzeżu i wydawały taki przenikliwy cuch, grzebią się w nich.

— Szukają jeszcze pereł i to ich powstrzymuje od opuszczenia wyspy — pomyślał Tom.

Mógł ich teraz znów bez trudu rozciągnąć. Nie miał już przecież nic do wyjaśnienia, a przytem choćby chciał uciec motorówką i sprowadzić policję, skąd może wiedzieć, że łódź jest już naprawiona, a przede wszystkim, czy zdoła dostatecznie szybko odjechać dość daleko od brzegu zanim go dosięgną strza-

ły. Mimo to brakło mu decyzji, by tak niczego nie spodziewających się opryszków zastrzelić jak kaczki.

Czekał.

Biały i Australijczyk grzebali się dalej w cuchnących muszlach. Słońce już stało wysoko, ale upał nie był tak porażający, bo od wschodu wiała dość silna bryza. Niebem przeciągały tuste, szaro-żółte chmury.

— Burza będzie — pomyślał tępo Tom. Co robić?

W tej chwili doleciał go ostry okrzyk Hargena. Zobaczył jak z podniesioną do góry ręką tańczył i podskakiwał. Znalazł widocznie sporą perłę. Australijczyk patrzył obojętnie. Perły nie przedstawiały dla niego żadnego znaczenia.

W ciągu następnej godziny Hargen kilkakrotnie jeszcze wydawał głośniejsze i słabsze okrzyki. W pewnym momencie powiedział coś do Kary i skierował się do domu. Była najwyższa pora, by zacząć działać. Hargen zauważył w domu brak ubrania Toma i wtedy wraz z Karą rozpoczęła polowanie na niego. Ponieważ jednak rozdzielili się, Tom miał nadzieję, że uda mu się najpierw sterylizować i związać Karę a później pójść załatwić się z Hargenem, który zresztą nie był niebezpieczny, bo w lufach strzelby miał przecież tylko papierowe naboje.

Musiał chwilę poczekać aż Hargen dostatecznie oddali się. Tymczasem niebo zaciągnięte już zupełnie groziło lada chwila wybuchem burzy. Zaniepokoiło to widocznie Karę i nim Tom mógł przystąpić do działania, Australijczyk zaprzestał szukania pereł w muszlach, chwycił strzelbę i skierował się ku plantacjom.

Teraz należało działać natychmiast. Na wschodzie przetoczył się turkotem pierwszy grzmot, niebo zapaliło się białą błyskawicą. Kara był już między drzewami, niedaleko od ukrytego Toma.

— Ręce do góry — krzyknął chłopiec mierzając w czarnego z rewolweru.

Karę niosł strzelbę za lufę, jak pałkę. Obrócił się błyskawicznie i zamachnął na Toma zanim ten zdołał pociągnąć cyngiel. Uderzony silnie w ramię za-

chwał się. W tej chwili rozległ się przerażający huk pioruna i lunął całym strugami deszcz. Tom ogluszony zobaczył, że Kara wali się na ziemię i przez chwilę myślał, że to piorun go uderzył. Było to jednak niemożliwe, bo wtedy byłby i on porażony. Rzucił się do drgającego ciała i przekonał, że to strzelba, której kolbą uderzył go Kara, wypaliła skutkiem wstrząsu, ładując Australijczykowi kulę w brzuch.

Tom tonąc w potokach ulewy biegł do domu. Pod domem zatrzymał się na chwilę i zaglądnął przez okno do pokoju Hargena. Bandyta siedział koło stołu nad rozbitym skrzynią i wpatrywał się w nią oślepiałym wzrokiem. Koło niego stała rozpozeta butelka wódki i do połowy opróżniona szklanka. Na kolanach trzymał strzelbę.

Buchnął znowu piorun.

Tom wpadł do domu i otworzył gwałtownie drzwi do pokoju Hargena.

Cały ociekał wodą. Nowa błyskawica oświeciła go upiornym blaskiem.

Hargen zerwał się z krzesła i wypalił z obu łuf. Tom stał nieporuszony.

— Duch — ryknął Hargen — precz, do wody! i rzucił się ku oknu. Bez trudu schwylił go Tom i obezwładnił.

Po tych straszliwych przeżyciach nie myślał oczywiście Tom pozostawać na Wyspie Grozy. Zaraz po przeminieciu burzy doprowadził do porządku łódź i udał się do Wessel. Policja, urzędnicy i lekarz przybyli z nim statkiem do wyspy, ciężko rannego Karę opatrzono i odstawiono obu bandytów do więzień w Sidney.

Tom sprzedał plantację, a perły uczyniły go zamożnym człowiekiem.

KONIEC.

Sport i Gimnastyka

sp. z o. o.

(właściciel A. STARZYŃSKI)

WARSZAWA

Hoża 29 (róg Marszałkowskiej)

telef. 8-52-02

Poleca: ekwipunek harcerski, turystyczny, żeglarski, przybory do gier sportowych, szermierki, lekkiej atletyki, tenisa.

Wyroby własne.

Ceny niskie.

Członkowie Z. H. P. korzystają z rabatu.

Harcerze-szybownicy na Węgrzech.

Z okazji obrad Międzynarodowego Kongresu Szybowcowego w Budapeszcie, w dniach 18—24 maja, udała się do Węgier harcerska wyprawa szybowcowa. Wspólnie ze skautami — szybownikami Węgier rozbiła ona obok lotniska Harmashatarhegy.

Sekretarz L. O. P. P. śl. p. Stopczyński, Skaut Naczelny Węgier, hr. Teleky i nasi harcerze, przyglądają się defiladzie skautów węgierskich.

W wyprawie brało udział 10 harcerzy na 3 szybowcach i samolocie RWD-8, będącym własnością Związku Harcerstwa. Z ramienia Śląskiego Okręgu LOPP., który finansował wyprawę, brał udział w wyprawie Sekretarz Okręgu p. Stopczyński, który wyprawę naszą otoczył nadzwyczaj serdeczną opieką.

Harcerze nasi spotkali się na Węgrzech z niezwykle serdecznym i gorącym przyjęciem. Przez cały czas pobytu otaczano ich rzadko spotykaną gościnnością i sympatią, której objawy okazywano im na każdym kroku. Pokazy szybowcowe naszych pilotów oraz ich występy przy ognisku harcerskim uzyskały im uznanie nie tylko Węgrów lecz i wszystkich obecnych na obradach Kongresu Szybowcowego gości zagranicznych. W pierwszych dniach trwania obozu loty wykonali Mynarski, Szydłowski, Matławski i Pużoń. Zaraz w pierwszy dzień Szydłowski na „Komarze“ wylatał 2 godziny przelotem około 50 klm. a Mynarski na „CW-5“ wykonał przelot około 40 klm. Szczególnie efektownie i dobrze dla Polaków wypadły pokazy w dniu 23 b. m., którym przyglądali się wszyscy uczestnicy Międzynarodowego Kongresu Szybowcowego, a wśród nich i delegacja polska. W dniu tym efektowne loty akrobacyjne wykonali Szydłowski

i Mynarski. Szczególnie ten ostatni wzbudził powszechny podziw wspaniałem lądowaniem na samym starcie obok restauracji, pomiędzy płotami a publicznością. Po pokazach tych odbyło się uroczyste przyjęcie, na którym przemawiał skaut Naczelny Węgier hr. Teleky, kładąc w swym przemówieniu największy nacisk na wartości wychowawcze szybownictwa i więzy łączące polskich i węgierskich harcerzy — szybowników. Na urządzone po przyjęciu ognisko harcerskie przybyli również wszyscy goście zagraniczni, a wśród nich szef węgierskiego lotnictwa. Występy polskich harcerzy wypadły bardzo efektownie. Na zakończenie goście zwiedzili obóz polski.

W ostatnim dniu trwania obozu wykonane zostały pokazowe loty akrobacyjne na lotnisku Matyasföld pod Budapesztem w obecności licznej publiczności. Brali w nich udział Derengowski i Mynarski wzbudzając zachwyt publiczności i uczestników Kongresu. Z przybyłych na Kongres Niemców i Austriaków loty akrobacyjne wykonał tylko W. Hirth, zakończyły się one jednak katastrofą.

Pobyt naszych harcerzy w Budapeszcie miał odbrzmienie znaczenie propagandowe a zasięg tej propagandy ze względu na obecność wielu osób z zagranicy był szeroki. W szczególności wspomnieć należy, że Węgrzy ogromnie zainteresowali się polskim szybowcem typu „Komar“ i zamierzają go u siebie budować. Zalety, jakie wykazał, pozwoliły im nawet na pominięcie tak świetnych maszyn, jakimi są niemieckie „Rhön — spörbery“, które również były na obozie reprezentowane.

Wyprawę szybowcowa harcerzy do Budapesztu należy uważać za całkowicie udaną.

Dhowie Derengowski i Kula w towarzystwie gospodarzy przed odlotem do Polski.

ŁUDZIE ZŁEJ WOLI.

Po Walnym Zjeździe Z. H. P. we Lwowie część prasy, Harcerstwu nieprzychylna, zaatakowała ostro Wiceprzewodniczącego Z. H. P., Ks. J. Mauersbergera za wypowiedzenie się przeciw wnioskowi, zawierającemu wyrazy solidarności z pielgrzymką akademików na Jasną Górę. Fakt, że wniosek ten, na skutek wycofania części podpisów, nie został poddany pod głosowanie, dał asumpt ludziorom złej woli do ataku na Harcerstwo.

W sprawie tej wiedzieć należy, że Harcerstwo już blisko rok temu z własnej, przez nikogo nie podsunętej inicjatywy, udało się do Częstochowy w pielgrzymkę liczącą blisko dwa tysiące osób, prowadzonej przez Przewodniczącego Z. H. P., dr. M. Grażyńskiego, i złożyło na Jasnej Górze votum dziękczynne. Ks. Biskup Kubina udzielił tej

pielgrzymce swego błogosławieństwa. Pielgrzymka była wyrazem służby Bogu, która nie tylko zawarta jest w prawie i przynależności harcerskiej, ale która dokonuje się codzienną pracą każdej drużyny harcerskiej pod opieką kapelanów. Bóg jest dla nas najwyższym celem, do którego zdążamy — nikt tego nie zdoła zaprzeczyć! Z tego powodu

akces do manifestacji, przez inne czynności organizowanej, nie był celowy, a mógłby stać się precedensem do innych tego rodzaju posunięć, co by zatarło własną, jasną linię wytyczną Harcerstwa.

Tylko ludzie złej woli mogą ze sprawy omawianej powyżej wyciągać wnioski, krzywdzące Związek.

NAMIOTY

żądajcie ofert z największej i najstarszej w Polsce Zachodniej wytwórni namiotów

»KaDeHa«

Harcerska Spółdzielnia z o. u.
POZNAŃ, ulica Podgórna 10, Telefon Nr. 21-27

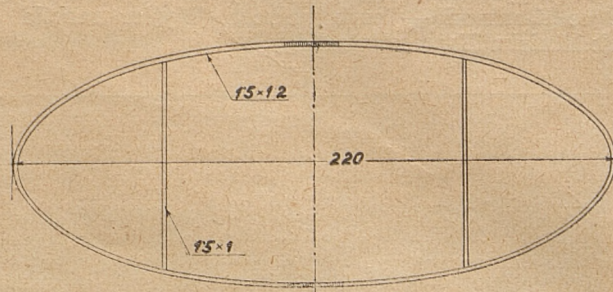
Model belkowy AL-60.

Statecznik pionowy jest kryty obustronnie.
Belecza sosnowa posiada na przodzie, przymocowaną klejem i szaremi nićmi, obsadę do śmigła z 5 mm

Model niniejszy łączy w sobie cechy prostego w budowie modelu belkowego z dobrymi własnościami w locie. Dotychczas osiągnięte wyniki: czas 42 sek. oraz odległość 220 m. Czas wykonania modelu (bez śmigła) nie powinien przekroczyć 10 godzin.

Skrzydło wykonane jest całkowicie z bambusu, o wymiarach przekrojów podanych na rysunku. (Uwaga: pierwsza cyfra podanego wymiaru oznacza długość boku przekroju, widocznego w danym rzucie). Przygotowujemy listewkę bambusową, długości około 80 cm., o przekroju 2×5 mm. (5 mm. oznacza szerokość listewki); następnie wyginamy tę listewkę według wzoru na kształt połowy skrzydła, zostawiając w części środkowej po 12 mm. poza oś „na założenie” i zaznaczając ołówkiem miejsca, gdzie przychodzi żebra. Teraz rozkładamy listewkę (oczywiście prostopadło do listewki) i otrzymujemy dwie symetryczne połowy skrzydła, które obrabiamy dalej (ale już tylko na „wysokość” przekroju) na wymiar $2 \times 1,2$ mm. Łączymy obie połowy „na klin” długości około 25 mm, przyczem jego spadek określa wymiar 1,2 a nie 2 mm; łącznie to skleamy i owijamy białymi nićmi. Żebra wykonujemy parami, wyginając szerszą listewkę na żądane sklepienie, a następnie rozkładając ją na dwie połowy; umocowanie żeberek następuje przez zaklinowanie i wpuszczenie na kleju w obie krawędzie skrzydła. Żebro środkowe, służące równocześnie do przymocowania skrzydła do beleczy, przywiązane jest do szkieletu od spodu; do tego żebra przytwierdzony jest koziolatek z bambusu lub drutu aluminiowego 2 mm, służący do upięcia skrzydła, czyli podegnięcia jego końców, jak to widać na rysunku (widok z przodu). Dopiero po upięciu można skrzydło pokryć, oklejając kalką od spodu każdą połowę osobno.

Stateczniki, również z bambusu, są wykonane nieco cienie od skrzydła; statecznik poziomy wykonujemy analogicznie, jak skrzydło, tylko żebra są zupełnie płaskie i brak środkowego; kryjemy go kalką od spodu i dopiero potem przyklejamy i przywiązujemy szaremi nićmi do beleczy.

długości rury mosiężnej, kwadratowej (grubość ścianki 1 mm) lub z paska 1 mm blachy aluminiowej; z tyłu znajduje się haczyk na gumę, a równocześnie płoza ogonowa, z drutu stalowego.

Podwozie z drutu stalowego, wygięte według wymiarów podanych na rysunku, jest przytwierdzone silnie do beleczy szaremi nićmi; po założeniu kółek, owijamy wystające końce drutu nicią i oklejamy.

Śmigło z olchy o średnicy 22 cm i skoku 30 cm, obracane jest przez 4 do 5 nitki gumowych 2×2 mm (lub 1×4 mm) przekroju.

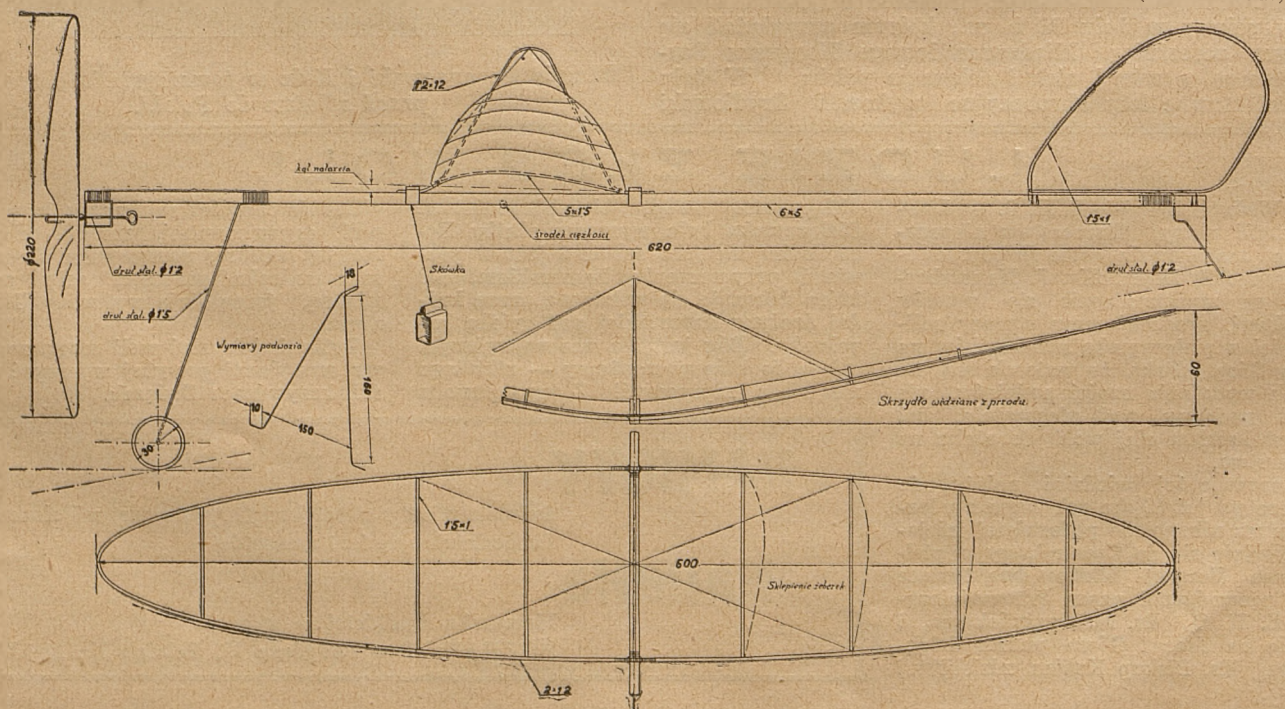
Waga z gumą około 50 gr. Powierzchnia nośna modelu $5,1 \text{ dm}^2$.

Materiały i części:

1. 1/8 rury bambusu długości 70 cm
2. belecza z sosny 6×5 mm, długości 62 cm
3. drut stalowy, o średnicy 1,5 mm, długości 0,5 m
4. drut stalowy, o średnicy 1,2 mm, długości 0,25 m
5. blacha aluminiowa grubości 0,3 mm, 10×1 cm (na skótki)
6. obsada do śmigła (gotowa)
7. pół arkusza kalki przejrzystej
8. nici białe
9. nici szare (cienkie)
10. 1 tuba „Syndetikonu”
11. kółka aluminiowe lub drewniane
12. śmigło
13. koralik drewniany (pod śmigło)
14. 3 m gumy 2×2 mm lub 1×4 mm.

Całkowity koszt modelu ze śmigłem i gumą około 3 zł 50 gr.

Adam Lewandowski (instr. mod.).

„Na Tropie“ ma głos.

Dr. T. Prelicz Grodno: Pismo nie mogło być dostarczane, gdyż nie mieliśmy dokładnego adresu i poczta nam zwracała. Wystaliśmy wszystkie numery od 10 marca włącznie.

Dhna Deleńczyk Macielińska Dukszy: Potwierdzamy odbiór 85 gr. Druk „Książki Wodza Zuchów“ A. Kamińskiego dobiega końca.

Dh. W. Petelczyc Grodno: Pierwszy numer „Skauta“ ukazuje się z początkiem roku szkolnego, więc numery porządkowe zupełnie inaczej wypadają niż „Na Tropie“, którego pierwszy numer wychodzi 10 stycznia, czyli z początkiem roku kalendarzowego. Druh ma opłaconą prenumeratę „Skauta“ do grudnia 1936. Jeśli Druh chce uzyskać pierwsze numery „Skauta“ roku szkolnego 1935/6, musi Druh dopłacić i porozumieć się wprost z Administracją „Skauta“ Lwów, ul. Kurkowa 12.

Dh. Leon Kamiński Metz: Doskonale rozumiemy trudną sytuację Druhów, oczywiście „Na Tropie“ będziemy regularnie przysyłać bez przerwy. Życzymy powodzenia w letnich harcach.

Harczer Władysław Wagner na wyspie Suwa. Za nim grobowiec przywódcy miejscowego plemienia z czasów kanibalstwa.

Harcerzu!

Masz ważniejsze sprawy w czasie obozu i wycieczki jak gotowanie!

Ovomaltyna

Dr. Wandera

jest bardziej wartościowym pożywieniem niż wszystko, co możesz przygotować!

Przyrządzenie jej zajmuje zaledwie parę minut i nie wymaga żadnych przygotowań.

Ovomaltyna

da Ci siły i energję, zapobiegnie zmęczeniu w czasie marszów i zawodów, nie obciąży przytem żołądka.

Ovomaltyna

na zimno orzeźwi i wzmocni w czasie upałów!

Do nabycia w aptekach, sklepach kolonialnych oraz w Komisjach Dostaw Harcerskich po cenach specjalnie dla harcerzy niższych.

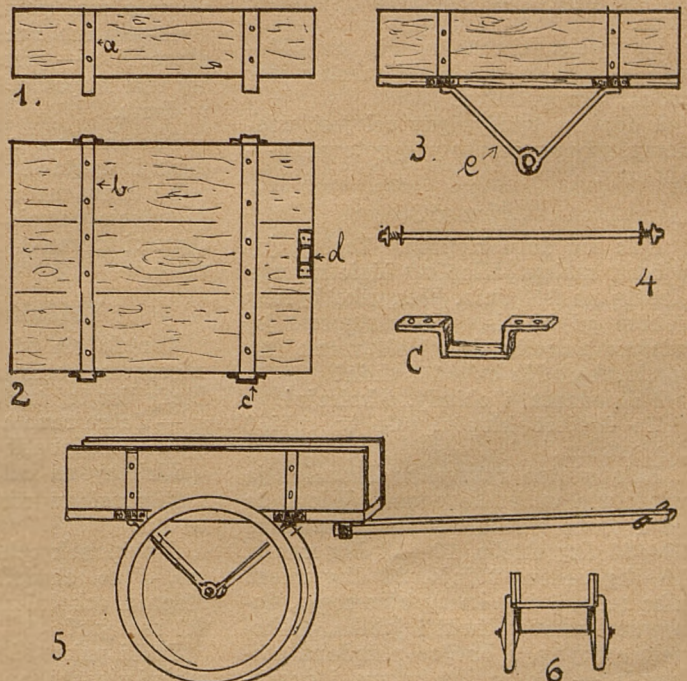
WÓZEK NA BAGAŻ ZASTĘPU.

Mówiło się już o tem, że zastęp, który prawdziwie oddaje się wędrownictwu, winien posiadać wózek, celem wożenia ekwipunku, — naczyń, namiotu, t. zn. rzeczy niezbędnych do biakowania. Bo poco to wszystko dźwigać na plecach?

Wózek taki łatwo i niedrogo można sobie sporządzić. Widzimy go na rys. 5. Sporządzamy najpierw dwa boki z heblowanej deski, po metrze długie i na 20 cm. wysokie. Do boków śrubkami przymocowujemy po 2 listewki długie na 24 cm — tak, żeby u dołu poza brzeg boku wystawały (rys. 1). Dno wózka na 1 metr długie a na 75 cm szerokie, po dokładnem dopasowaniu desek łączymy dwoma listewkami, przymocowanymi do desek przy pomocy śrubek. Do deski dna, z obu boków przyśrubowujemy klamery metalowe (c małe i C duże) ściślej w takich miejscach, żeby można w nie wsunąć listewki, wystające z boków wózka. W ten sposób do dna, pod kątem prostym przytwierdzamy boki, możemy je jednak każdej chwili rozłożyć. Podobną klamerkę przytwierdzamy do dna od przodu (d), o którą zaczepiamy dyszel.

Najtrudniej osadzić oś. Potrzebne są do tego dwie ramy metalowe (rys. 3 e.) z otworem, przez który przechodzi oś. Ramy te na stałe przytwierdzamy do dna — przy samych jego bocznych krawędziach. Oś (rys. 4) musi mieć na końcach mutry, zakręcające się w przeciwnym kierunku niż normalny ruch kół, żeby się przy jeździe nie rozkręcały. Ośka ma przed zakończeniami talerzyki, o które opiera się kółko ramy, na nią skolei idzie koło, potem mutra. Za koła posłużą stare koła rowerowe, o które nietrudno się wystarać. Dyszelek sam sporządzisz z żerdki.

Tak więc potrzebne ci są: dwie ramy, oś, 5 klamer — od kowala; kilkanaście śrubek, deski i listewki, oraz dwa koła rowerowe — wszystko rzeczy dla dzielnego zastępu osiągalne.

Wózek taki rozkłada się na 6 części, łatwo go więc można brać z sobą do pociągu.

Bagaż do wózka przywiązuje się linką.

B.

Wycieczka.

Jest książeczka Marji Chmielowskiej p. t. „Wykapka“.

Co to znaczy?

Ot — „wycieczka — wycieczka, wykapka — wykapka“, to całe tłumaczenie, a sens taki, żeby nie czekając nadzwyczajnych okazji, kiedy się tylko da, kiedy można i kiedy nie można — wędrować w świat.

Kiedy nogi przyzwyczajają się do chodzenia, kiedy płuca tęsknią za szerokim oddechem i powiewem wolnego wiatru, kiedy oczy z radością umieją patrzeć na piękno świata — obojętnym będzie, czy idziemy na „wycieczkę“, czy na „wykapkę“, na „włóczęgę“, czy też „łazęgę“.

Idziemy — oto wszystko.

Idziemy, by znaleźć wiosnę, by podpatrzeć życie lasu czy łąki, by zdobywać przyrodniczą wiedzę.

Idziemy, by poznawać polski kraj — obraz, polski lud, jego zwyczaje, pieśni, tańce, stroje.

Wędrujemy w teren, daleko od ludzkich osiedli, by z mapą w ręku nauczyć się odnajdywania ukrytych ścieżek, prosto do wytkniętego celu wiodących dróg. I wreszcie o każdej porze dnia i nocy wychodzimy na ćwiczenia harcerskie. W gorącym słońcu lub pod gwiazdżystem niebem idziemy zdobywać nowe umiejętności, sprawdzać własny hart, zaradność, samodzielność, odwagę.

Jednakże przed każdym wymarszem, przed „wycieczką“, czy też „wykapką“ musi zastęp wiedzieć dokładnie po co, w jakim celu idzie. Do czego ma dążyć, co zdobywać, co osiągnąć.

Do wycieczki musimy się przygotować — od celu wycieczki zależny jest rodzaj przygotowań.

I dopiero wtedy, gdy cel jest wiadomy, gdy wycieczka przygotowana — idziemy.

„Menu“.

Fela ma dużo kłopotu. Zastęp, jej własny zastęp „Kłosów“ idzie na wycieczkę na 1½ dnia. Wszystko byłoby dobrze, gdyby nie to, że zastępowa jej właśnie poleciła obmyśleć „menu“ na wycieczkę. Na całe 1½ dnia!

I śniadania, i obiady, i kolacje!

To dopiero kłopot! Co tu robić? No, trudno.

Fela głośno rozmyśla: Przecież ja właściwie wszystko wiem. Wiem, że na 1 osobę trzeba dziennie w marszu 50—60 dkg chleba, 10—12 dkg masła, 10 dkg cukru, 2 jaja, 20 dkg mięsa albo sera, 5 dkg kaszy albo mąki, dobre są suszone śliwki i jabłka, doskonałe cytryny, a bardzo pożądana czekolada — ale to już luksus i doskonale się bez niej obejdzimy.

Tylko co z tego wszystkiego zrobić, żeby i garnków było mało i roboty nie wiele.

Śniadanie głupstwo. Mleko łatwo dostaniemy, chleb z masłem i serem i basta. Obiad... hm., to trudna rzecz. A wszystkie chcą mieć obiad na trzy dania. Zupa — zwyczajna kasza krakowska na buljonie w kostkach. Drugie — koniecznie ziemniaki pieczone — bo jakaż byłaby wycieczka bez nich. Gotowe — ziemniaki pieczone i jajecznicza z kielbasą. Nad trzecim Fela gotowa się rozplakać. Aż wreszcie wie. Na trzecie każda robi własnoręcznie grzankę z bułki z powidłami. To będzie naprawdę harcerski deser. Wprawdzie nigdy tego nie jadła, ale napewno będzie dobre. Bułkę przekroi się na połowę, cienko posmaruje masłem i na widelcu przytrzyma się nad ogniem do zrumienienia. Potem posmaruje się powidłami i będzie wspaniała.

Napewno będzie zastępowi smakować, bo to jednak coś zupełnie innego niż zwykle je się w domu. Podwieczorki to już mała rzecz. Chleb z masłem i śliwki jednego dnia. Chleb z marmeladą drugiego. O Boże!, a jeszcze dwie kolacje. Pierwszego dnia będzie kwaśne mleko z pieczonkami ziemniakami potem herbata i chleb z masłem lub z marmeladą. A co drugiego. Nie — przecież, już się nie musi tem kłopotać, będziemy wieczorem w domu.

Odetchnęła... a więc wszystko gotowe i wystarczy jeden jedyny garnek i nasze menażki.

Pytacie pewnie, jak smakowały zastępowi grzanki Feli — były wspaniałe. J. H.

Zbiórka zastępu.

Zaczęło się od tego, że „Pszczoły“ wieczorem otrzymały od zastępowej Stefy list tej treści:

— Jutro rano o godz. 6 zbiórka pod lipą. Ekwipunek ochotniczeki.

Idziemy na całodzienną wycieczkę. Zawrząło w zastępie „Pszczoł“ jak w ulu.

Ekwipunek ochotniczeki? — wiadomo o co chodzi! To sprawdzenie stopnia ochotniczeki, próba sprawności zastępu!

Dalej pakować plecaki, a nie zapomnieć niczego, co ochotniczce przydatnym być może! A więc notes i ołówek, nóż, sznurek, igły, nici, bandaż, i ekwipunek wycieczkowy na całodzienną wycieczkę.

Przez zimę zastęp pracował sumiennie, to też przed samem sprawdzaniem nie trzeba się było uczyć specjalnie.

Gwar i radość panuje pod starą lipą. Ale godzina 6-a minęła, Stefy niema. Co to znaczy? Czyż może nie przyjdzie. Może jej coś przeszkodziło? Hanka i Aniela po krótkiej rozmowie między sobą zaczęły się kręcić koło lipy, jakby czegoś szukając. Dopiero okrzyk: „Jest, jest list“ — zwrócił uwagę innych dziewcząt. Otwierają list: same małe karteczki.

— I co będzie — martwi się Jadzia — przecież nic znowu nie wiemy!

Zaczynają składać karteczki, czytają treść listu.

— Pod skupiną lip po drodze do Górek szukać dalszego polecenia.

— Chodźmy — nawołuje Hanka, która jako podzastępowa prowadzi zastęp.

Idą grupą, narazie milczą, wszystkie przejęte tem, co dalej będzie.

Pod lipami znalazły duże pudełko. Wewnątrz szkic drogi, którą mają dalej iść i do każdej z dziewcząt osobna karteczka — polecenie. Oglądają plan drogi — prowadzi na Równicę przez Górki i Brenną. Ale przedtem wykonać trzeba ćwiczenia indywidualne.

— Rozchodzimy się — woła Hanka — za 10 minut jesteście spowrotem.

Po wyznaczonym czasie zbierają się wesołe i roześmiane. Ale nie mówią nic — w kartkach zastrzeżona była tajemnica. Bez omawiania przygód idą według szkicu dalej. Pochodzą już pod górę i ścieżyną leśną wspinają się między drzewa. Przed nimi leży mała polanka, na niej kołata jakaś rozmawia z dzieckiem, pasciem krowę. Jadzia niepewnie podchodzi — chce zbadać, czy tu nie kryje się jaki podstęp. Ale kobieta idzie już w górę lasem. Naprawdę, jest tak podobna do drużynowej. Gdyby nie strój Jadzia byłaby pewna, że to ona.

Na różnych domysłach czas szybko schodzi, dziewczęta są już pod szczytem.

— O, patrzcie, strzałka, biegnijmy szybko w tym kierunku — woła Aniela, która szła jako oko na przedzie. Spotykają znaki patrolowe, znajdują wreszcie znak: „list ukryty“. Szukają we wskazanym kierunku, ale nie nie znajdują. Znak leży przy drzewie — może tam, w górze, wśród gałęzi ukryty list? Oto już dąb otoczony „rojem pszczoł“.

— Ja wychodzę na drzewo, ja! — ochotniczek dużo, ale szkoda czasu, podnoszą Paulę, jako najmniejszą i już za chwilę schodzi z listem w rękę. Koperta otwarta, a w niej czysty papier.

— Cóż to znowu — dziwią się razem i martwią „Pszczoły“.

— Zobacz, może pod słońcem przeczytasz. — (c. d. n.)

Przedobozowa zbiórka zastępu

Płonie ognisko i szumią knieje... śpiewał zastęp Antka w ogródku przy szkole, siedząc na zaimprowizowanych ławeczkach.

Głowy się paliły, serca były spiesznie tempem przy dalszych słowach obozowej piosenki.

Skończyła się melodja i jakiś miły nastrój ciszy ogarnął wszystkich. Antek nie przerywał, sam chwilę zapadł w ciżbę wieczoru. Zachodzące słońce rzucało czerwone blaski na czupryny siedzących wkoło niego jego chłopców. To jego chłopcy, na obozie musi zastąpić im matkę dom i cały nastrój rodziny. Wszyscy pierwszy raz jadą na obóz. Co się nauprzykrzało rodzicom, drużynowemu, żeby całą ośmiómkę wyciągnąć. A dziś z dumą spoglądał na swoje dzieło. Miał mówić o obozie.

Nie chciał psuć nastroju i zaczął cichym głosem opowiadać, jak to po przepracowanym dniu, słońce jak w tej chwili rzuca purpurowo złote blaski na obóz, zastępy przy swoich namiotach szukają się do ogniska lub kolacji, a potem następuje najprzyjemniejsza część dnia, gdy w braterskim kręgu przy ognisku gwarzy się o swoich przeżyciach, przygodach, płyną po lesie piosenki harcerskie a skry syją się złotem hen do niebios.

Jak patrzeć można bez znużenia w ognisko i słuchać co drużynowy opowiada i siedziećby tak można godzinami.

Wszystko przyjemne ma swój koniec i „Idzie noc“, sprowadza wszystkich z ogniskowych marzeń w rzeczywistość. No i my teraz musimy z przyjemnych opowieści przejść do rzeczywistości. Tu Antek wyciągnął z kieszeni cały spis spraw do załatwienia:

1. Nauka rolowania kocy.
2. Pakowanie plecaka.
3. Naznaczenie swoich rzeczy inicjałami nazwiska, bezwzględnie wszystkich, począwszy od czapki przez łyżkę do jedzenia, a skończywszy na skarpetkach.
4. Woreczki na fasowaną żywność na wycieczki obozowe.
5. Omówienie ekipunku podyktowanego przez komendanta.
6. Własny sprzęt zastępu (dodatkowy młotek, obcęgi, noże do małych robot zbóżniczych i pionierskich, małe gwoździaki, sznurek, trochę drutu, trochę farby i pokostu, śrubokręt, jedno małe dłutko, kawałek dyktu, laubzega).
7. Latarka elektryczna na zastęp.
8. Kronikarz i kronika zastępu.
9. Dzienniczki w kratkę (szkicowanie, miękkie ołówki, gumka).
10. Jedną mapę okolicy na zastęp.
11. Przynajmniej kompas, para chorągiewek sygnalizacyjnych zastępu.
12. Patrolówka.

Na co to wszystko potrzebne, to żołtodzioby, obozowe Antka słuchali z otwartymi ustami. Starym wygum obozowym, pewnie ten spis nie wystarczy, a mówiąc w zastępie o wyjeździe dorzucać coś ze swych bogatych doświadczeń.

P. S.

Wyniki zawodów za cały rok.

Może już w chwili, gdy otrzymasz numer do ręki, będziesz wszystko wiedział, a może dopiero oczekujesz z niecierpliwością ostatniej zbiórki drużyny, żeby dowiedzieć się, jak wypadła ocena całoroczna twojego zastępu, jak w wielkiej harcerskiej grze wyszedłeś.

Na którym miejscu honorowem postawiłeś zastęp. W szlachetnej rywalizacji w zawodach między zastępami, gdzie szukać się możesz, — między pierwszymi, czy też przy końcu.

Pamiętaj, że zawody czy też konkurs między zastępami, to maszyna, która dokładnie i ciągle bezustannie jak sejsmograf ziemi, notuje twoje dobre posunięcia, załamania w pracy lub niedociągnięcia.

Peleryny harcerskie

w pierwszorzędnym wykonaniu, po najniższych cenach. — Hurt — Detal

Polska i katolicka fabryka sukna

K. Micherdziński
BIAŁA-BIELSKO

poleca Chorągwiom, Hufcom i Drużynom

To otwarta księga, której dobrze przypatrując się, wyczytasz w martwych cyferkach całą historję swego zastępu.

Spojrzyj jednym okiem na program pracy, jaki sobie zakreśliłeś, drugim na tabelkę wyniku w zawodach. Zakreśliłeś sobie pewnie wyrobienie obowiązkowości i punktualności w chłopcach, spojrzyj na cyferki, ile możnaby dostać za to punktów, a ile ty dostałeś. A może i pracę społeczną zastęp przewidywał, sprawdź jak ona wypadła za cały rok.

A ile punktów otrzymałeś za wycieczkowanie? ile za wychowanie fizyczne? za herbatki? za pracę dla drużyny? za zdobyte stopnie? Tak przerachowana całoroczna twoja robota, przeliczona na punkty, wyraźnie ci wskazuje, co na przyszłość trzeba zmienić, w czym jesteście na poziomie a jaki dział pracy podciągnąć.

Pamiętajcie, przestudjować wynik konkursu, uwagi, jakie się wam nasuną, to najlepszy wskaźnik do programu na przyszły rok, to rękojmia utrzymania prawdziwie ciągłej pracy wychowawczej, to rękojmia, że w „Wyścigu Pracy“ weźmiecie dobry start.

Duch zastępu.

Często mówi się, że w zastępie niema „ducha“. Wtemczas praca zastępowego jest trudna. W takim zastępie wszystko się „nie klei“.

Otóż i w Żórawiach, po przyjęciu kilku chłopców z I klasy „duch“ się popsuł. Zastępowy po zastanowieniu się doszedł do wniosku, że program musi być zmie-

niony i opracowany pod takim hasłem, żeby rozbudzić ducha w zastępie. Przewszystkiem rzeczy, które uważał za odpowiednie, skrycie a umiejętnie członkom zastępu podsuwał, sądząc że myśli narzucone nikomu się nie podobają, a przez zastęp wysnute dadzą lepsze wyniki.

Żórawie idą sobie na przechadzkę do lasu. Po drodze omawiają program na porę wiosenną. Propozycje padają różne:

— Samarytanką!

— Pionierką!

— Powtórka II-go stopnia! — Wykrzykują jeden przez drugiego.

— To jest dobre dla zastępu „Orłów“, ale nie dla nas. My potrzebujemy czegoś nowego. Coś, co by nam zaimponowało, urozmaiciło naszą pracę, oraz wskazało nam, że my „Żórawie“ jesteśmy małą rodziną, żyjącą w braterskim knęgu wśród tych pól i lasów, rzekł „Wędrowny Żóraw“.

Wszyscy idą dalej, snując różne projekty. W tem wrzasnął na całe gardło „Żórawie oko“:

— Mam pomysł! Wiecie jaki?

— Jak dotychezas, to nie, przyznał „Wędrowny Żóraw“.

— A więc słuchajcie! Otóż zbudujemy szalaś! „Żórawie gniazdo“!!

— Szalaś! Szalaś! — zawołały chórem wszystkie Żórawie.

— Świetny pomysł! A zatem budujemy szalaś, nasze „Żórawie gniazdo“.

* * *

W lesie cisza. Słychać tylko szum drzew i śpiew ptaków, pąziów wiosny. Między drzewami żywo uwija się kilka postaci, znoszących chróst, kije, paproć i mech.

To „Żórawie“ budują sobie gniazdo.

Pracują cicho, gorliwie, nieczem nie macąc ciszy lasu.

Pracują chętnie, bo projekt był zgłoszony przez jednego z nich, przyjęty przez cały zastęp. Praca ta nigdyby takich wyników nie przyniosła, gdyby zastępowy tę rzecz inaczej załatwił.

A był to trud niemały; z pracą trzeba było wstać przed innymi zastępami, by Żórawie gniazdo okryte było wieczną tajemnicą.

Trzy dni trwała praca nad gruntownym wykonaniem szalasie, a chłopcy sami bez namawiania, pogroźek za nieobowiązkowość przychodzili.

A wyniki? Otóż były wspaniałe i nawet jeszcze są. Jeszcze do dziś dnia żyjemy wspomnieniami o szalasie. Niema u nas wcale różnic między klasami, a co najlepsze, wyrobiło się takie życie przy wspólnej pracy, tak nas złączyła nasza tajemnica, że teraz stosujemy naprawdę prawo gromady: jedem za wszystkich, wszyscy za jednego!

* * *

Radzę wszystkim zastępowym rozpatrzeć program swoich zastępów. Napewno pracujecie i staracie się dobrze zastęp prowadzić, a tymczasem w zastępie brak życia, to jest motoru. Próbujeć może wam się uda tak jak nam.

„Żórawie oko“

kronikarz I zast. Żórawi.

II. D. H. w Rawiczu.

Nad jeziorem Narocz w lecie 1934 r. podczas gościnnego ogniska urządzonego przez obóz wodny harcerek, wystąpiłyśmy ze swoim numerem — trzy żeglarki, jako „Trzy czarne wiedźmy — nietoperze“. Odtąd zwano nas „Wiedźmami“. W celu uniknięcia nieporozumień Nulka, jako medyczka, została „Wiedźmą Rycynus“. Wanda, jako studentka S. G. G. W., „Wiedźmą Ziółko“ a ja — Marusia — chemiczka „Wiedźmą H₂O“ (H₂O jest to wzór wody) ewentualnie, gdy jestem nie w humorze „Wiedźmą Kwas“.

W sierpniu 1935 r. tak się szczęśliwie złożyło, że Trzy Wiedźmy spotkały się nad Bałtykiem. Toż to radość była ogromna. „Rycynus“ i „Ziółko“ były na obozach i na zlocie, ja wróciłam ze spływu. „Od Bałtyku do morza Czarne-go, byłam w Rumunji, Warmie, Konstantynopolu. Opowiadaniom nie było końca. Dobrze nam było razem, zwłaszcza, że i morze było z nami.

Któregoś dnia, tak jakoś wypadło, że ja z Nulką pozostałyśmy na lądzie, w Ośrodku Harcerek, a Wanda popłynęła „Grażyna“ na ćwiczenia. Fakt ten nie wpłynął dodatnio na mój humor, byłam wtedy prawdziwą „Wiedźmą Kwas“. Na dobitkę, zaraz po śniadaniu, zgubiłam Nulkę. Chodziłam zła, bo taki dryblas, to nie spinka od mankietów, co to się zawsze gdzieś „zapodziewa“.

Hallo! Wiedźmo H₂O! Gdzie się wałęsas? Ja tu dostałam pozwolenie na przejażdżkę kajakiem, a ciebie niema. Szukam Cię od rana!

Jakto Wiedźmo Rycynusie? to ja Ciebie szukam przecież — odparłam jeszcze trochę zła, choć perespektywa kajakowania po morzu przypadła mi bardzo do smaku. Dostałyśmy kajak z obozu L. M. K. zobowiązawszy się, że oddamy go wieczorem.

„Pogoda była prześliczna, czas ranny i t. d. i t. d.“ deklamowała Nulka spychając kajak na wodę.

Z tego wniossek — zauważyłam — że możemy się wypuścić z Helu do Jastarni — Born i wrócić. Pokażę ci Jastarnię, której nie znasz, zapoznam Cię z moją kochaną rodziną Kaszubów: Neńką, panem Bazylim, Ferdynandem. Chcesz?

Zatoka leżała spokojna, niebezpieczeństwa, zda się nie było żadnego, Nulka zgodziła się chętnie, więc jedziemy. Wiosłowaliśmy wolno, szło nam dość ciężko, bo trzeba było jechać pod fale powstałe w chwilę po naszym odbiciu, bo to choć nieduże, jednak przeszkadzają. Minęłyśmy Juratę i przybyłyśmy do Born. Po uroczystym i serdecznym przywitaniu się ze znajomymi Kaszubami, pobiegłyśmy nad „Wielkie Morze“. O! tu fale były znacznie większe i woda nadzwyczaj zimna. Po kąpielach, czerwone jak raki, obeszłyśmy Jastarnię i wyruszyłyśmy w powrotną podróż. Z pogodą było coś nie w porządku. Zrobiło się cicho i parno. Namyslałyśmy się poważnie nad tem, czy płynąć, czy nie, ale słowo się dało, kajak trzeba było odstawić wieczorem. Przepłynęłyśmy z kilometr, gdy lunął deszcz. Strugi wody zalewały nam oczy, lały się za kołnierze; światła bożego widać nie było przez jakieś trzy kwadransy. Wyglądałyśmy zapewne jak zmokłe kury, co mnie tak szczerze bawiło, że śmiałam się serdecznie. Nulka dla odmiany była wściekła i

kleła przedziwnie. Gdy deszcz przestał, zerwał się wiatr i potworzyły się fale, które rosły, huczały, stroiły się w kołnierze z piany i ciskały kapryśnie kajakiem.

Nulko! Na wszelki wypadek trzymajmy się kajaka!

Jest — skupiłyśmy całą uwagę by utrzymać kajak w kierunku posuwania się największej fali. Okazało się bowiem, że najracjonalniej jest „wsiaść na takie-ko bałwana i „jechać“ na grzbiecie dopóki się nie skończy. „Ujeżdżanie“ było niezmiernie trudne, to też co chwila biała piana skakała nam do oczu i kajak zanurzał się coraz głębiej. Wiosła gięły się w rękach. „Lewa mocniej“. Prawa mocniej! Lewa kontra! Naprzód! Uwaga! Z prawej bałwan! Z lewej jeszcze większy! Tam do licha!“ bo oto kajak wydzwignięty do góry, ciśnięty został w dół i zakręcił się jak fryga. Powoli ogarniała nas zjadliwość walki. Nie mówiłyśmy prawie nic; oglądałyśmy się jeno nieustannie za huczące za nami bałwany.

Maruś — Nulka położyła wioskę i obróciła się ku mnie twarzą. Uśmiechnęłyśmy się do siebie. Porozumiałyśmy się tym uśmiechem, że istnieje mało więcej niż 5% pewności dobiecia cało do brzegu. Przed nami bowiem załamywały się fale, idące z trzech stron: od morza, od ładu i odbite od kamiennego fałochronu portu wojennego na Helu.

Tworzyły pienne wierzchołki, leżące wiry, huczały nieustannie i nabierały cech dziwnych i groźnych w nadchodzącym zmroku. Ciężko było, bardzo ciężko. A do tego ten piekielny mrok. Nikt nas przecież nie zobaczy, gdy kajak woda zaleje.

— Mam dość — krzyknęła nagle Nulka — Niech to wszystko pełzak-ameba ogarnie! Cała naprzód.

Rozpoczął się wyścig co prędzej nastąpi, czy osiągnięcie brzegu, czy załamanie i zatonięcie kajaka, który co chwila dostawał nową porcję wody. Nagle z szumem nadciął największy z dotychczasowych, prawdziwy król bałwanów. Ohwycił nas i niósł długo na grzbiecie wśród pian, jak w ogromnej szklance

sodowej wody. Wreszcie cisnął nami, wskoczył do kajaka, zatopił, ale było już plynąć i blisko naszego Ośrodka. Wskoczyłyśmy i korzystając z małego bałwaniatka, co się napatoczyło po tym olbrzymie, wciągnęłyśmy kajak na piasek. Całe mokre, w treningach odciekających wodą, zatańczyłyśmy tryumfalny, dziki taniec Indian.

Ogarnęła nas szalona radość, bo przecie życie piękne jest.

Rozmawiałyśmy później o wartościach żeglarstwa i zastanawiałyśmy się, dlaczego tak mało dziewcząt do żeglarstwa się garnie. Może przyczyną tego są wiekowe uprzedzenia i poglądy o niezdolności kobiety do pracy na morzu i wychowanie, nie dające dziewczynie okazji kształcenia swej dzielności, odwagi, odpowiedzialności z siebie i drugich, co wyrabia właśnie żeglarstwo?

Jedno dla nas jest pewne — „Grażyna“ nasza jest żywym przykładem, co może dać dziewczynie żeglarstwo. I dlatego żeglarek musi być więcej, więcej!

Marusia Bukarówna.

NA WARCIE.

Gdy noc nadchodzi zastęp wystawia wartę. Na wartę bierzesz ze sobą łaskę harcerską, zegarek, latarkę elektryczną i gwizdek. Gdy mac jest zimna, drapujesz się w koc, aby być ciepło ubranym. Warta od czasu do czasu obchodzi biwak dookoła, pilnując bacznie, czy wszystko jest w porządku; oraz podtrzymuje ognisko. Gdy w pobliżu biwaka usłyszysz podejrzaną szelesty, lub zauważysz postacie nie budzące zaufania, budzi komendanta (zastępowego), nie czyniąc zbitecznego alarmu. Gwizdkiem budzi wartę cały obóz tylko w wypadku gwałtownego, a nieulegającego najmniejszej wątpliwości niebezpieczeństwa, grożącego całemu biwakowi.

Warta nocą nie wypuszcza na teren biwaku nikogo obcego. Aby uniknąć nieporozumień, komendant ustala hasło i odzew. Każdy wchodzący na teren biwaku winien podać warcie hasło, warta zaś odpowiada mu odzew. Kto hasła nie zna, nie może wejść na teren biwaku.

Warta pod żadnym pozorem nie ustępuje ze stanowiska, póki nie zostanie zastąpiona.

Z DOŚWIADCZEŃ SPALSKICH.

„Dom na palach.“

Nowiny związkowe,

W ROKU 1934 było 62.429 harcerek i 103.471 harcerzy. Odkryło się łącznie 1938 obozów harcerskich, w których brało udział 53.662 harcerek i harcerzy! Rok złotowy wpłynął na zahamowanie silnego wzrostu liczebności Związku, jednak przyniósł ożywienie pracy programowej, znaczny przyrost stopni i sprawności, pomyślną akcję obozową itp. Pierwsze miesiące roku bieżącego pozwalają wnioskować, że nie tylko nunt naszej pracy w tym roku się pogłębi, ale również szeregi nasze powiększą się o nowe środowiska i nowe drużyny.

PROTEKTORAT nad IX Centralnymi Harcerskimi Zawodami Strzelecko-Lucznymi, mającymi się odbyć 30, 31 maja i 1 czerwca b. r. w Warszawie — objął Pan Minister Spraw Wojskowych gen. dyw. T. Kasprzycki. Podczas zawodów odbędą się strzelania w konkurencjach: karabinów wojskowych, karabinków małokalibrowych, pistoletów, łuków i t. d. W imprezie weźmie udział około 160 harcerek i harcerzy z całej Polski.

(H. A. P.)

HARCERSCY PILOCI SZYBOWCOWI, Derengowski i Kula wzbudziły entuzjazm i podziw publiczności, zebranej na poświęceniu lotniska L. O. P. P. w Aleksandrowicach pod Bielskiem na Śląsku. Popisom ich przyglądali się m. in. inspektor armii gen. Berbecki i wiceminister komunikacji, p. Bobkowski. Wyrazili oni swoje uznanie dla najwyższej klasy opanowania lotów szybowcowych, jaką wykazali piloci-harcerze.

WYNIK KONKURSU RADJOWEGO Działu Pracy i Propagandy N. Z. H. P. — był naogół dość słaby. Prac nadesłano wiele, ale spośród nich żadna nie została nagrodzona, a wyróżniono następujące słuchewisko: „Kucharz doskonały“ godło Trusia — autor V drużyna im. R. Traugutta z Krakowa; feljtony: „Przygarnięty“ — W. Jacewicz VII drużyna im. ks. Czartoryskiego w Marszałkach; „Dzieje pewnego alarmu“ — „Alf“ — K. Beresa, V drużyna im. R. Traugutta z Krakowa; „Kłopoty gospodarskie Żarłocznego Orła“ — 18 drużyna im. Zawiszy Czarnego w Warszawie. Referat radiowy na jesień ogłosi drugi konkurs, spodziewając się licznej udziału harcerek i harcerzy, którzy tym razem bez wątpienia nadesłają materiał wartościowy, dający wyrazisty obraz życia harcerskiego. (M. K.)

Z życia drużyn.

BIEG HARCERSKI dla młodzików urządziła dnia 18. V. Komenda Hufca Harcerzy w Żywcu. Bieg zakończono uroczystym ogniskiem z gawędą i przyrządzeniem świeżo upieczonych młodzików. W dniu 20. V. w ramach święta P. W. i W. F. urządziło harcerstwo żywieckie ognisko obozowe dla tamtejszej publiczności. Ognisko spotkało się z wielkim uznaniem i sympatią widzów, zgromadzonych w liczbie około 100.

(J. S.)

TRADYCYJNY KOMINEK urządziła w dniu św. Jerzego I. D. H. im. A. Małkowskiego w Zawichoście. Po gawędzie drużynowej został rozstrzygnięty konkurs śpiewu między zastępami, poczem

nastąpiły popisy zastępów, monologi i śpiewy Drużyny. Na zakończenie obecny dr. M. Affanasowicz, kolega i przyjaciel A. Małkowskiego, wręczył krzyże harcerskie 10 druhom, którzy już poprzednio składali przyrzeczenie. W uroczystości wzięło udział wielu przedstawicieli miejscowego społeczeństwa.

(W. C.)

PRYZRZECZENIE 23 **HARCERZY** odbyło się dnia 17 maja w drużynie harcerzy im. plk. B. Mościckiego w Osadzie Krechowieckiej. Uroczystość odbyła się przy ognisku w obecności licznie zebranej ludności, która darzy harcerzy serdeczną sympatią.

(W. K.)

ZJAZD RODZINY KOLEJOWEJ okręgu lwowskiego odbył się 17. V. Ze sprawozdań wynika: pod opieką R. K. we Lwowie znajduje się 18 drużyn; obozów letnich urządziły drużyny 15, zimowych 9; na szkolenie starszyny udzieliła R. K. subwencję w wysokości 1.320 zł, na obozy drużyn sekcja harc. R. K. udzieliła subwencję w wysokości 2946 zł. To wybitne poparcie należy zawdzięczać przedewszystkiem prezesowi Okręgowemu plk. Maczce.

„PRAWY HARCERZ“ — oto sztuczka, którą odegrali z wielkim powodzeniem harcerze Drużyny im. J. Piłsudskiego w Żurominie. Dużą pomoc w wystawieniu tej sztuczki otrzymali harce-

rze od dha Opiekuna P. Szefflera, za co mu są serdecznie wdzięczni. (Z. O.)

GODNYM NAŚLADOWANIĄ jest czyn spełniony przez drużynę harcerską w Drobinie, która z własnej inicjatywy zaopiekowała się szkołą powszechną w Lubieszowie na Polesiu. Harcerze z tej drużyny wystali w dniu 3 maja 40 kg paczkę, zawierającą odzież, bieliznę oraz książki dla uczniów wymienionej szkoły. Fakt ten zasługuje na pełne uznanie.

ODPRAWA OBWODOWA odbyła się dnia 20 i 21 maja w Siemianowicach Śl. przy udziale 120 drużynowych i wodzów zuchowych. Odprawa dała bardzo dobre wyniki dzięki doskonałym warunkom i świetnej organizacji. (S. Z.)

MŁODZI ŻOŁNIERZE, elewi orkiestry Baonu K. O. P. „N. Święciany“, zgromadzeni w zastępie „Grajków“ 1-ej Kresowej D-ny Harcerzy w Nowych Święcianach czują się doskonale w drużynie i gorliwie pełnią swą służbę harcerską. Wszyscy zdobyli już stopień młodzika i złożyli przyrzeczenie. Teraz zaś pilnie przygotowują się na stopień wywiadowcy. Zdjęcie przedstawia zastęp młodych żołnierzyków z drużynowym phm. A. Timofiejewym i zastępowym wyw. D. Wiszniewskim, po ćwiczeniach sygnalizacyjnych w terenie. Uśmiechnięte twarze świadczą najlepiej o pełnym zadowoleniu i pogodzie ducha.

1. Sztafeta kolarska z Żuromina do Pana Prezydenta w dniu 3 maja.
2. Zastęp „Grajków“ — elewów wojskowej orkiestry w Nowoświęcianach.

Harcerstwo Polskie zagranicą.

Smutną rocznicę śmierci J. Piłsudskiego uroczysto obchodził hufiec harcerzy w Metz (Francja). We wszystkich drużynach były zwołane zbiórki alarmowe, poświęcone pamięci Marszałka. Wzięły w nich udział również tamtejsze K. P. H. Święto 3-go maja było też wielką manifestacją polskości wśród harcerstwa w Metz. Wiosna i lato ożywiły pracę w drużynach. Dnia 10 maja Kom. Hufca zorganizowała kurs jednodniowy dla drużynowych na wolnym powietrzu. Takich kursów odbyło się już kilka; mają one na celu przygotowywanie do próby na drużynowego według wskazówek Gł. Komendy. Ostatnio powstała przy Hufcu drużyna kolarska, licząca obecnie 90 harcerzy. Zadaniem jej będzie urządzenie wycieczek krajoznawczych, urządzenie imprez i ognisk, celem propagandy tak wśród społeczeństwa polskiego jak i francuskiego. W najbliższym czasie drużyna wyruszy na jednodniową wycieczkę do Verdun, celem zwiedzenia fortów i polowisk z czasów wojny światowej.

5-lecie K. P. H. w Berlinie odbyło się w dniu 29. III. Do programu uroczystości były między innymi włączone inscenizacje II i III drużyny męskiej, żeńskiej i gromady zuchów.

Dzień harcerski w formie jednodniowego zlotu, mającego sprawdzić wyniki pracy zimowej, organizuje Komenda Harcerów polskich w Belgji. W czasie Zlotu odbędą się różne zawody, bieg, oraz konkurs piosenek.

Harcerstwo Polskie we Francji wciąż wzrasta ilościowo. Gdy w r. 1935 liczyło ono: 2475 harcerzy w 138 drużynach i 1586 harcerek w 74 drużynach oraz 693 zuchów-chłopców w 43 gromadach i 859 zuchów-dziewcząt w 45 gromadach, — to obecnie w 1936 r. liczy 2677 harcerzy w 153 drużynach, 2044 harcerek w 113 drużynach, 1615 zuchów-chłopców w 64 gromadach i 1201 zuchów-dziewcząt w 68 gromadach. Przyrost zatem wynosi: 202 harcerzy, 458 harcerek, 922 zuchów-chłopców, 342 zuchów-dziewcząt, 15 drużyn męskich, 39 drużyn żeńskich, 21 gromad zuch.-chłopców, 23 gromady zuch.-dziewcząt.

Jubileusz 10-lecia urzędowania P. Prezydenta Rzplitej.

Dnia 3-go czerwca w całej Polsce bardzo uroczyste był obchodzony Jubileusz 10-lecia urzędowania P. Prezydenta Rzeczypospolitej. We wszystkich miastach Polski odbyły się uroczyste nabożeństwa i Akademijskie. W dniu 2. VI. młodzież szkolna miasta Warszawy zebrała się na podwórze Zamku Królewskiego, aby złożyć hołd dostojnemu Jubilatowi.

Ekspozycja Premjera Składkowskiego.

Na dzień 4-go czerwca zwołana była nadzwyczajna sesja Sejmu, na której Premier Składkowski wygłosił przemówienie programowe. Podkreślił w nim, że pierwszym zadaniem Rządu jest rozprawienie się z bezrobociem, co jest rzeczą niezbędną dla skutecznego przygotowania obrony kraju. W imię hasła obrony kraju Pan Premier zaapelował do społeczeństwa, by się konsolidowało we wspólną i zgodną pracę dla dobra kraju.

Rewizyta Ministra Becka w Białogrodzie.

W końcu maja Minister Spraw Zagr. Rzplitej J. Beck bawił w Jugosławii. Pan Minister spotkał się z bardzo serdecznym przyjęciem. Wizyta ta miała na celu zacieśnienie wzajemnych bezpośrednich stosunków między dwoma państwami.

Nowa szkoła lotnicza.

W Aleksandrowicach pod Bielskiem odbyła się uroczystość otwarcia i poświęcenia nowego lotniska pierwszej w Polsce cywilnej szkoły lotniczej im. Marszałka Piłsudskiego oraz 9-ciu nowych samolotów, zbudowanych ze składek podoficerów. W uroczystości wzięli udział: woj. dr. M. Grażyński, prezes L. O. P. P. Inspektor Armii gen. Berbecki, wicemin. Komunikacji Bobkowski, szef sztabu lotniczego Turbala i przedstawiciele wszystkich pułków lotniczych. Nazajutrz po tych uroczystościach Śląsk zadeklarował budowę 50 samolotów szkolnych, ażeby przyczynić się w ten sposób do wzmożenia obronności Państwa. Oby za tym przykładem poszły inne dzielnice Polski.

Walki arabsko-żydowskie w Palestynie.

Od dłuższego już czasu w Palestynie trwają walki między Arabami i Żydami i mimo interwencji Protektora Palestyny — Anglii, rozruchy przybierają groźny charakter, przekształcając się niemal w otwarte powstanie. Arabi występują w obronie własnego bytu i bezpieczeństwa, któremu zagraża polityka żydowska i ich masowa imigracja.

Sport.

Piłka nożna. Liga zawiesiła boje swoich członków o mistrzostwo Polski i ruszyła na zagranicę. Najpotężniejszą sensacją był pierwszy w dziejach świata występ angielskiej drużyny w Polsce. Anglicy, ojcowie futbolu (stąd właśnie ta angielska nazwa, która przetłumaczona dosłownie znaczy: nożna piłka), są wciąż ekstraklasą Europy. Do Polski przyjechała drużyna Ligi zawodowców Chelsea, która, żeby nam zrobić przyjemność, nazwała się „Chelski“, niżby „klub Chelski“, a naprawdę czyta się „czelsi“.

Pierwszy mecz rozegrała w Warszawie 23 maja z reprezentacją Polski, wygrywając w stosunku 2:0, co wcale nie stanowi wielkiej porażki, jeśli się weźmie pod uwagę denerwującą sławę Anglików.

Ale zupełną niespodzianką było spotkanie rozegrane następnego dnia w Krakowie z Wisłą, które przyniosło czcigodnym jubilatce, świętującej właśnie tym występem 30-lecie swego istnienia, zwycięstwo w stosunku 1:0.

Goal wprawdzie zdobyty był z karnego, ale już nawet remis byłby sławą.

Zaczynamy nabierać otuchy, bo zeszłoroczne nasze mecze z zagranicą, jak wiemy, były smutne.

W tę samą niedzielę odbyły się rozgrywki o puchar Polski ufundowany przez Pana Prezydenta. Wyniki były następujące: Wilno — Liga A 2:1, Pomorze — Śląsk 3:2, Poznań — Kielce 2:1, Łódź — Białystok 2:0, Kraków — Lublin 4:4.

W Zielone Świątki znów toczyły się wojny międzynarodowe. Mistrz Austrii Admira piękną grą pokonał Pogoń lwowską dwukrotnie w stosunku 3:1 i 4:2. Węgierska drużyna Boeska (czyt. „boczka“) pokonała poznańską Wartę 3:2 i Łódźki Ł. K. S. 2:1, zaś Śląski Ruch pobił Fortunę z Lipska 3:2. Reprezentacja Krakowa zremisowała w Budapeszcie z reprezentacją Zach. Węgier 1:1.

Obowiązkowo notujemy dalsze zwycięstwo Cracovii w rozgrywkach klasy A, która pokonała Zwierzyniecki w stosunku 4:2.

Niema harcerskich wakacji bez książek!

Na obóz zabierz ze sobą:

DR. MICHAŁ GRAŻYŃSKI.

Dokąd zdążamy

cena 0,80 zł. Geneza ruchu harcerskiego i jego współczesny program ideowy.

Gospodarstwo obozowe

cena 0,90 zł. Książeczka podaje sposoby obliczania żywności na obozy i wycieczki, jadłospisy i sposób ich obliczania, inwentarz gospodarczy, pionerkę gospodarczą w obozie i inne.

Twojem życiem harcerskiem pokierują:

Księga Harców

cena zł. 1,50. Przewodnik harcerza w życiu, w polu i lesie, oraz wśród ludzi. Umiejętności młodzika i wywiadowcy. 61 doskonałych ilustracji. Każdy harcerz znajduje w tej książce niezbędne dla siebie wiadomości.

JÓZEFINA ŁAPIŃSKA.

Harcerka na zwiadach

cena 2,40 zł. Vademecum harcerski, cz. I — Oprawa płócienna. Książka zawiera wiadomości niezbędne przy zdobywaniu stopni harcerskich.

Za tydzień będzie można nabyć:

Praca zbiorowa pod redakcją

JÓZEFINY ŁAPIŃSKIEJ.

Książka zastępowej

Rozdziały: Zastęp (co to jest zastęp, jak powstaje, jego zwyczaje, jego formy. Honor zastępu). Prowadzenie zastępu. Siedziba i własność zastępu. Życie zastępu (program pracy, okres próbny, próby i przyrzeczenia, fundusze, zastęp w drużynie). Dodatek: programy sprawności.

ALEKSANDER KAMIŃSKI.

Książka wodza zuchów

Podręcznik pracy zuchowej, zawierający kilka setek gier, zabaw i turniejów zuchowych, wskazówki i regulaminy pracy zuchowej.

Do nabycia w „Na Tropie“, Katowice, ul. Szafranka, konto P. K. O. 305 330.

NA TROPIE

Adres Redakcji i Administracji: Katowice, ul. Szafranka. Tel. 322-61. — Prenumerata: roczna 4 zł, za okres I (12 numerów) — 2,70 zł, za okres II (8 numerów) — 1,60 zł. Cena numeru pojedynczego — 30 gr. „NA TROPIE“ z dodatkiem „Żeglarz“ — 6 zł rocznie. „Na Tropie“ z dodatkiem „Na Tropie Zuchów“ 5 zł. W braku pisemnego odwołania prenumerata obowiązuje nadal.

Komitet Redakcyjny pod kierownictwem M. Kapiszewskiej.

Wydawca: Stow. zarejestr. „Na Tropie“, Katowice.

Redaktor odpow.: Henryk Kapiszewski.

Odbito w Drukarni Śląskiej Sp. z ogr. odp., Katowice, ul. Batorego 2. — Telefon 308-78 i 904-26.